

Problematika uporabe pirotehničnih izdelkov med božično-novoletnimi prazniki 2007/2008 – analiza

Skupaj z Ministrstvom za šolstvo in šport ter Inštitutom za varovanje zdravja Republike Slovenije je Policija tudi letos nadaljevala s preventivnimi aktivnostmi za preprečevanje negativnih posledic uporabe pirotehničnih izdelkov.

Policisti so vodili ali se vključevali v različne projekte tako na regionalni kot lokalni ravni. V sodelovanju z mediji so opozarjali na problematiko uporabe pirotehničnih izdelkov in nesreč, do katerih lahko pride zaradi njihove uporabe.

Uporaba teh izdelkov se čedalje bolj približuje zakonsko določenemu času uporabe in tudi splošen vtis glede uporabe pirotehničnih izdelkov je boljši. Še vedno ostaja problematična nezakonita uporaba v nasprotju z navodili proizvajalca, lastna izdelava, uporaba nekvalitetnih izdelkov, kupljenih na črnem trgu, v zadnjem času pa tudi uporaba pirotehničnih izdelkov, ki jih sicer smejo uporabljati le strokovno usposobljene osebe, zaradi česar se tudi v obravnavanem obdobju nismo mogli izogniti telesnim poškodbam in poškodbam premoženja.

1. PREVENTIVNE AKTIVNOSTI POLICIJE

Temelj preventivnih aktivnosti je bil tudi lani projekt **Bodi zvezda, ne meči petard**, ki je v javnosti že zelo dobro sprejet in prepoznaven. Pri projektu sta tako kot pretekla leta sodelovala Ministrstvo za šolstvo in šport ter Inštitut za varovanje zdravja RS. Ministrstvo za šolstvo in šport je na vse osnovne šole poslalo okrožnico, v kateri je vodstva šol zaprosilo za sodelovanje pri načrtovanih aktivnostih, Inštitut za varovanje zdravja RS pa je pomagal pri razdeljevanju plakatov v zdravstvenih zavodih.

Policisti na območjih posameznih policijskih upravah so v sodelovanju z mediji opozarjali javnost na nevarnosti zaradi nepravilne uporabe pirotehničnih izdelkov ter pojasnjevali, kakšne so pristojnosti in ukrepi policije v primeru kršitev. Vodje policijskih okolišev so osnovnim šolam, tudi podružnicam in šolam s prilagojenim programom, razdelili preventivno gradivo (plakate, letake, svinčnike), vključevali so se tudi v projekte občin in drugih organizacij, katerih aktivnosti so bile usmerjene v preprečevanje negativnih posledic uporabe pirotehničnih izdelkov. Skupaj z drugimi pristojnimi organi, predvsem Tržnim inšpektoratom RS, so sodelovali v nadzorih pri odkrivanju nezakonite prodaje in posesti pirotehničnih izdelkov, v primeru ugotovljenih kršitev pa so represivno ukrepali.

2. PREGLED NEKATERIH UKREPOV IN DOGODKOV

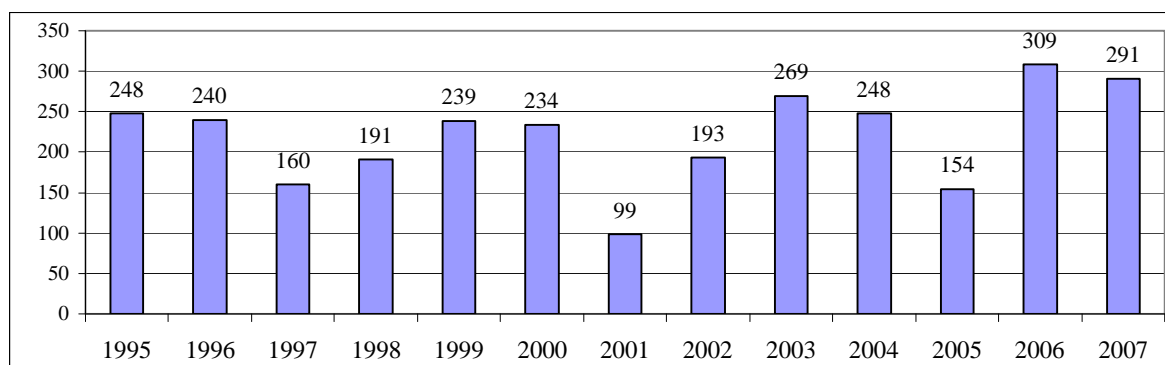
Represivni ukrepi v notranjosti in na državni meji so bili usmerjeni v ukrepanje zaradi ugotavljanja prekrškov in kaznivih dejanj.

Tabela 1: Pregled represivnih ukrepov policije, poškodb in poškodovanj premoženja

	Kršitve		Poškodbe oseb				Poškodovanje premoženja	
	2006	2007	SKUPAJ		OTROCI		2006	2007
			2006	2007	2006	2007		
NM	34	12	2	1	0	1	4	1
PO	6	11	0	0	0	0	2	2
KK	18	12	1	0	0	0	0	3
SG	41	39	3	2	0	0	5	3
MB	46	29	12	2	5	0	13	29
LJ	66	99	2	4	2	3	30	40
KP	5	17	1	0	0	0	1	12
NG	8	7	0	2	0	2	1	12
MS	20	7	0	2	0	0	2	5
KR	13	34	2	4	2	0	7	10
CE	52	24	2	1	2	0	6	5
SKUPAJ	309	291	25	18	11	6	71	122

Policisti so od 1. 12. 2007 do 4. 1. 2008 ugotovili 291 (309) kršitev določb Zakona o eksplozivih. Zaradi teh kršitev je bilo zoper kršitelje podanih 58 obdolžilnih predlogov, v 80 primerih pa je bila kršiteljem izrečena globa. Največ je bilo ugotovljenih prekrškov 5. točke prvega odstavka 50. člena Zakona o eksplozivih (uporaba pirotehničnih izdelkov v nasprotju z 2., 3. in petim odstavkom 36. člena). Predvsem opažamo nadaljnje širjenje prodaje pirotehničnih izdelkov na črnem trgu na skoraj vso Slovenijo. Največ kršitev so obravnavali policisti PU Ljubljana (99), sledijo PU Slovenj Gradec (39), PU Kranj (34) in PU Maribor (29). Najmanj kršitev je bilo ugotovljenih na območju PU Nova Gorica in Murska Sobota (po 7 kršitev na vsakem območju).

Graf 1: Kršitve v obdobju 1995 - 2007

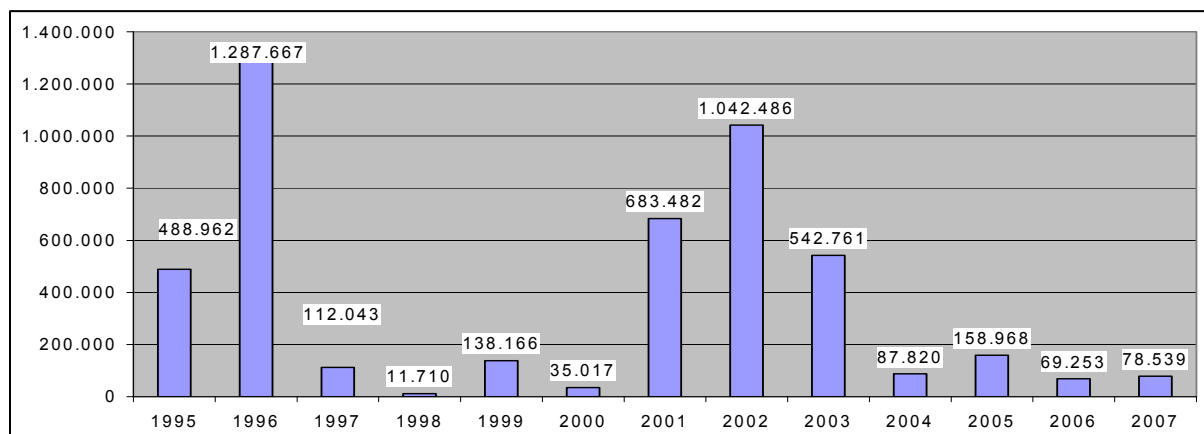

Število zasegov pirotehničnih izdelkov se zmanjšuje, med drugim tudi zaradi ukinjanja nadzora blaga na notranjih mejah. Kljub temu je treba izpostaviti PU Maribor z zaseženimi 39.815 pirotehničnimi izdelki, PU Ljubljana z 35.126, na območju ostalih policijskih uprav pa je bilo zaseženih le 3.598 ali 4,58 % vseh pirotehničnih izdelkov. Vsi izdelki so bili zaseženi v notranjosti. Pregled količin zaseženih pirotehničnih izdelkov po posameznih policijskih upravah je prikazan v spodnji tabeli in grafu.

Tabela 2: Pregled podatkov o zaseženih pirotehničnih izdelkih

	Zaseg pirotehničnih izdelkov					
	Meja		Notranjost		Skupaj	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
NM	189	-	1917	286	2106	286
PO		-	5	47	5	47
KK		-		467		467
SG		-	110	79	110	79
MB	17.500	-	45.395	39.815	62.895	39.815
LJ		-	1977	35.126	1.977	35.126
KP		-	74	-	74	-
NG		-	18	94	18	94
MS		-	561	1.400	561	1.400
KR		-	24	1.072	24	1.072
CE		-	1483	153	1.483	153
SKUPAJ	17.689	-	51.564	78.539	69.253	78.539

Graf 2: Zaseženi pirotehnični izdelki v obdobju 1995 - 2007

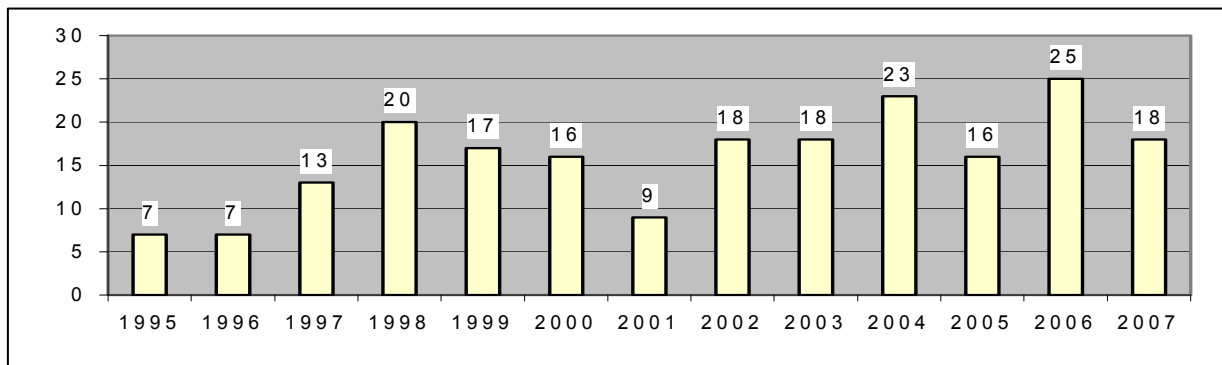

Policija je od začetka decembra do 4. januarja (med 26. decembrom in 2. januarjem je dovoljena uporaba pirotehničnih izdelkov, katerih glavni učinek je pok) obravnavala številne klice občanov, povezane z nezakonito uporabo pirotehničnih izdelkov, policisti pa so v vseh primerih ugotavljali elemente prekrškov in kaznivih dejanj. Poročila vseh policijskih uprav kažejo na to, da se število tovrstnih klicev zmanjšuje in da se zmanjšuje tudi uporaba petard, povečuje pa se uporaba drugih, varnejših pirotehničnih izdelkov, še zlasti baterij.

3. TELESNE POŠKODBE PRI UPORABI PIROTEHNIČNIH IZDELKOV

Število telesnih poškodb, ki so nastale zaradi nepravilne uporabe pirotehničnih izdelkov, se je v primerjavi z lanskim letom zmanjšalo. Manj je bilo telesnih poškodb pri otrocih, in sicer se je zmanjšalo z lanskimi 11 na letošnjih 7, bili pa sta le dve hudi poškodbi dlani in prstov (lani 5). Od lažjih poškodb so bile najpogostejše poškodbe oči, opekline po obrazu in rokah.

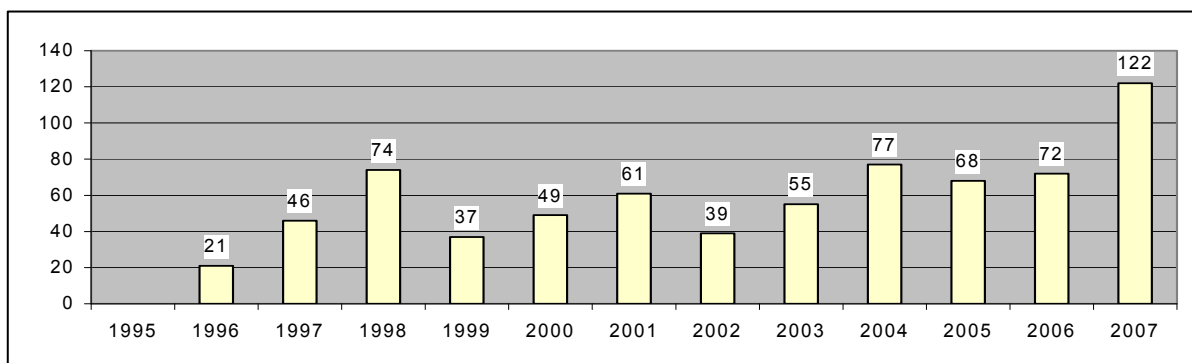
Graf 3: Število telesno poškodovanih v obdobju 1995 - 2007

4. POŠKODOVANJE PREMOŽENJA Z UPORABO PIROTEHNIČNIH IZDELKOV

Policisti so obravnavali 122 (72) primerov poškodovanj premoženja, kar je bistveno več kot prejšnje leto, pa tudi leta pred tem. Posamezni primeri poškodovanj tudi tokrat kažejo na očiten namen poškodovanja tuje stvari, kot na primer poškodovanje poštnih nabiralnikov, telefonskih govorilnic in zabojnikov za smeti. Poleg tega je bilo ugotovljenih več poškodb vetrobranskih stekel, platnenih streh in laka na osebnih avtomobilih ter nekaj manjših požarov, na PU Novo mesto pa so obravnavali uporabo strelnega orožja. Največ poškodovanj so obravnavali na območju PU Ljubljana (40, lani 30), PU Maribor (29, lani 13) ter PU Koper in Nova Gorica (po 12).

Graf 4: Število poškodovanj premoženja v obdobju 1995 – 2007

5. ZAKLJUČEK

Vsakoletno spremljanje statističnih podatkov o represivnih ukrepih policije kaže, da njihovo število neposredno ne vpliva na število deviantnih pojavov in posledic pri uporabi pirotehničnih izdelkov. Pozitivne dolgoročne učinke je mogoče pričakovati z nadaljevanjem različnih preventivnih aktivnosti in sodelovanjem z različnimi institucijami, ki lahko prispevajo k večji ozaveščenosti državljanov.

Letos bomo že osmo leto zapored na državni ravni načrtovali in izvedli aktivnosti iz projekta »Bodi zvezda, ne meči petard«, ki mu bomo dodali nove oblike in vsebine.